

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint.

Nyomor.

Minden tengődik, küzd a gazda, kinlódik a kereskedő, szenved az iparos, mindnyájan verejtéssel keresik meg a mindennapit; és azt is egy része tudja megkeresni, a másik rész eléli a mit multban szerzett, a harmadik rész, a melynek nincs kitartása és nem tudja megvárni, a jobb napokat, tönkre megy. Ám ezt még nem lehet a legnagyobb nyomornak nevezni.

Van most nálunk nagyobb nyomoruság is: sok helyütt beköszöntött az igazi nyomor. Napról-napra olvassuk a nagy napilapokban a számtalan öngyilkosságot és öngyilkossági kísérletet, melyeknek indító oka csaknem mindig a nyomor volt.

„Családom éhezett és ezt nem tudtam látni, kenyér sem volt a házban és ezért emészttem el magam, hogy a társadalom irgalmát hátrahagyott szegény családom irányában felkeltsem,“ mondja például az egyik szerencsétlen öngyilkos végzetes tette előtt.

És ez szomorú. Nem akarjuk észrevenni a nyomort, mikor még minden sinylődőjén lehetne segí-

teni és csak akkor ébred fel irgalmunk, mikor már a kenyér nélkül maradt család fenntartója kétségbeesve, önkénytelen kimulással végkép képtelenné lett arra, hogy valaha családját eltartthassa.

Már pedig hol könnyebb a segítség? Ott-e, hol a nagy nyomoron momentán kell segitenünk, míg a családapa álláshoz kereset-hez jut, vagy ott, hol a családfő elemészti magát és a társadalom hosszú időközön át kénytelen gondozni a hátramaradottakat, — ha ugyan egyáltalában gondozza. . .

Egy másik szerencsétlen azért öli meg magát, mert betegségével lett maga munkaképtelen és családja földönfutóvá. Hát itt nem könnyebb-e az a módja a könnyörületességnek, mely helyre állítja a beteget és újra keresetképesé teszi a család számára?

Vegyünk egy másik példát. Egy szerencsétlen azért fordít maga ellen fegyvert, mert nagyobb büntetés előtt áll s míg azt elszenvetné, családja szerte züllene. Hát nem könnyebb az a könnyörületességi mód, mely segélyléllyel látja el eddig a családot, míg az apa előkerül a börtönből, hova a megtorló igazságszolgáltatás vetette?

De hagyjuk a példákat, ezer és ezer áll előttünk új és újabb variációban s nincs lap, mely folyton újabb esetekkel ne gazdagítaná az öngyilkosságok krónikáját, melyeknél mindig a nyomor az indító ok.

De nem csodálhatjuk. Az emberek gyengék elviselni a nagy megpróbáltatásokat, — a melyek gyakran rettenetesek, mint egyes sorsüldözött családokban tényleg előfordulhatnak.

S miként az emberek gyengék, hogy szenvedni tudjanak, úgy gyenge a társadalom arra, hogy elfogja teljesen azt, mint pusztit manapság a nyomor; a társadalom nem lép jól szervezett akcióba, hogy kikergesse a nyomort az irgalom és emberszeretet nevében azokból a hajlékokból, melyek így egy-egy véres tragédia színhelyévé válnak.

Igen, ideje volna, ha a társadalom e téren akcióba lépne, hogy a nyomor zsarnokságát megakadályozza.

A magyar székesfővárosban már van olyan egyesület, mely egyszer már osztott ki kisebb adományokat bárkinek, ki felment az egyesület helyiségébe azt igénybe venni.

T Á R C Z A.

Vergődés.

*Hol boldogságról szövik az álmot,
Ott az én lelkem idegen,
Bús végzet gyanánt kísér a bánat
Végig az egész életen.*

*Hiába vártam csókszójas ajkkal
Szerető szívet, mely megért;
Ha hittem is olykor, hogy feltaláltam,
Lidércfény volt — a mely kísért.*

*Barátság, szerelem bús akkordja
Alig csendült meg édesen,
A csalódásnak fájó viharja
Vonult át megtört lelkemen.*

*Csillagsugáros szomorú éjjel
A lelkem felsír, felzokog;
Minek is élni ily megtört reménnyel,
Ha nem leszek soha boldog.*

Don Carlos.

Jótekonyczélra.

Hajnali három óra óta kongtak a hangok, s mire megvirradt: mintegy harmincz család maradt hajlék nélkül.

A tűz pusztítását leírni nem lehet. A kár nem ment ugyan ezekre, de a fillérek forintokat számítanak ott, ahol verejtéssel szerzik a mindennapi kenyeret.

A kis város lakossága mély részvétet tanúsított a szerencsétlenek iránt.

De mert szánalommal sem tatarozni, sem jó lakni nem lehet, az intelligenciának pár humánus tagja a kínálkozó egyetlen módot hozta javaslatba: valamelyes jótekonyczélú mulatságot kell rendezni.

Bált adnak. Az első bál a téli évadban! Első lélegzetvétel egy fullasztón unalmas ős után.

Jótekonyczélra! Kit ne lelkesítne ez a jelszó? És vajjon szabad-e eféle mulatságból kivonni magát egyetlen lányos családnak is, mikor jótekonycság örve alatt indítja meg a hadjáratot a partera? . . .

És a mulatós mennyeeske zsörtölődő

ura vajjon tehet-e kifogást, ha asszonykája jótekonyczélból fog kacérkodni s ennek a nemes czélra áldozva, egy álló hétig nem tesz egyebet, mint toilette előkészületével fölforgatja az egész házat.

Mindenütt lázas sietséggel s oly titokban készül a toilette, mintha egy nemzet boldogságát czélzó haditervet rejtegetne minden ház négy fala.

A megye leggazdagabb földbirtokosának ifju, szép feleségétől várták az igazi meglepetést. Épen ő idézte elő a nagy forrongást. Bárdy Bélánét fölülmulni ez volt a sarkalatos kérdés.

— Képzelem, micsoda pazar toilettete lesz Bárdynénak, jegyezte meg a kör-orvosné.

— Gondolhatod, édesem, mikor minden öltözetét Budapesten készítetteti a párisi „Moniteur“ után.

— Hja, kiadósabb is a repace meg a gyapju, mint a fakó tudomány; sóhajtott megadással a tanfelügyelőné.

És egy hét óta majd minden bálba készülő asszonyi teremtés ajkán ott lebegett Bárdy Béláné neve.

— Ezt kellene minden városban rendszeresíteni de úgy, hogy ne csak a hét bizonyos napján kaphassák ezt a könyöradományt, hanem bármikor, ha az embert az éhség és családjának nyomora odahajtja. Ez az egyesület, vagy intézmény esetleg adhatna élelmi-szert, betegség esetén lelkiismeretes orvost, gyógyszert és így tovább.

Igy kellene egy egyesületet szervezni a munkások közt, kik ha munkadíjukat és így kenyerüket veszítik, szintén az ő saját egyesületük útján kapnának családjuk számára segélyt, a melyet azután jobb sorsban visszatörlesztenének az illető segélypénztárnak.

És adnia kellene a társadalomnak segélyt mindenki számára, ki azt kéri, mert inkább csapják be emberszeretünket és irgalmasságunkat néhányan, kik a nyomort színlelik, mintsem hogy gyanakodva, ne segítsünk azokon, kiket a nyomor tényleg meglátogatott és a végső kétségbeesésbe üz.

Igazság szerint nem volna szabad engednünk, hogy akadjon ember, a kinek nincs kenyeré, ha tényleg nincs: adjon neki az irgalom! nem volna szabad akadnia gyermeknek, ki ártatlan éveiben megismerje azt a rettenetes nyomort, mikor apjától hasztalan kér kenyeret.

Ez a jótékonyosság nem kerülne sokba s a társadalom még meg is takarítana valamit. Megtakarítana abból a pénzből, a melyet most börtönökre és rabokra fordítunk, — rabokra, kiket a nyomoruság visz a büntettek elkövetésére.

A társadalomnak — bármilyen nehéz napokat is élünk és bármiképen is küzdenie kell a kereskedőnek, az iparosnak, a gazdának, meg mindenkinek: nem szabad tétlenül nézni a nyomor elharapódzását. Az irgalomnak és

Sőt megtörtént az is, hogy a szép Miczi Önagysága elfogta az utcán Bárdayné szobalányát s miközben egy koronát csusztatott az értelmes leányzó markába, gyóntatóra fogta, hogy mi megy végbe odahaza? Budapestről érkezik báliruha a nagyszágos asszony számára? Megjött már a toilettje? Selyemből, atlaszból, bársonyból készült?

— Még semmit sem hallottam, kezeit csókolom, különben a nagyságáék tegnap jöttek haza Bécsből, a hol öt napig voltak.

Bécsből? Lehullt a fátyol a sáisi képről! . . .

Délután már egész B. város tudta, hogy Bárdayné azért járt Bécsben, mert ott készítettett ruhát a bálra.

Elérkezett a nagy nap és le is áldozott, hogy helyt adjon annak az éjszakának, mely annyi megelőző éjnek obligáját álmát rabolta el a szép szemekről.

A báli szépségek lajstromát és öltözékét leírni nehéz feladat lenne: csak rö-

emberszeretetnek kell hála könyveket fakasztani ott, hol a kétségbeesés facsart ki keserű könyveket.

Hirek.

— **Farsang után:** A hamvazó szerda, a 40 napi böjt első napja véget vetett a hosszú, zajos farsangnak. Elég is volt a mulatozásból. Ez évben Bareson szokatlan sok volt a multság, közönségünk különösen a fiatalság kedvére kimulat-hatta magát. Jutott még böjtben is, egy napon kettő: két ezigány-bál, esonka csütörtökön. No de ennek is kell lenni! A multságok zajából a templom ünnepélyes csendje hív, hogy bontakozzunk ki a világi örömeiből s emeljük fel szívünket a teremtés Urához s hogy jusson eszünkbe: ifjúság, szépség, dinom-dánom mind csak mulandóság: a léleknek szüksége van az ájtatosságra is.

— **A „Barcsi Olvasókör“** hushagyó hétfőn világposta és jux-tombola játékkal egybekötve tartott táncestetélye — bár kevés számú közönség részvételével, de — igen kedélyesen folyt le, az érdekes jux tárgyak kisorsolása meg-meg kacagattatta a közönséget. A kevés látogatottság csak annak tudható be, hogy a hosszú farsangon át gyakori multságok után, közönségünk beleunt már a multságokba, volt elég alkalmuk mulatni. Mint halljuk, az olvasókör egy hazafias ünnepélyre is készül, a márczius 15-ének megünneplésére, melyre már megtette az előkészületeket.

— **Halálozás.** Mély gyász érte a kivadári gróf Somssich családot. Ugyanis Somssich Adolfné grófné, született Somssich Teréz grófnő hunyt el mult hó 28-án éjjel Kivadáron, hosszú szenvedés után. Az elhunyt grófné 1844, okt. 27-én született Klattauban, (Csehország). Atyja Somssich József gróf es. kir. kamarás, magyar főrendiházi tag, anyja Schiller Amália báróné volt. 1864. február 4-én Gráczban nőül ment Somssich Adolf grófhhoz, a ki szolgálaton kívüli dzsidás főhadnagy és a főrendiház tagja. Mint mély vallásos, jólelkű nő volt ismeretes, családjának élt s gyermekeit is vallásos

videsen annyit, hogy a b . . . i „Arany páva“ nagy terme a budapesti Vigadó élté-báljával vetekedhetett.

— Nincs még itt Bárdayné? Hangzott több helyütt a kérdés.

— Fél tíz; szólt ajkbiggyesztve a kör-orvos csalán nyelvű felesége és Bárdayék még nem jöttek el. Persze, ezzel a hatást akarják fokozni. Legyenek itt teljes számban azok, a kiket le akar főzni a bécsi toilettel.

Épen a harmadik számhoz hangoltak a zenészek, mikor végre megnyílt a teremajtó.

Mintegy villamos erőnek engedve, minden szem odafordult.

Bárday Béláné lépett be férje karján.

Ha valamely tündérmesében leírt szivárványból szűrte, csillagokkal áttört, napsugárba mártott ruhában jelenik meg, nem kelt vala olyan leirhatlan hatást, mint az az egyszerű fehér rácvászonból készült öltözet, melyet Bárday Béláné viselt.

szellemben nevelte. Barátságos, leereszkedő modorával kinyerte a nép szeretetét. Férjén kívül 4 gyermeke: József, Géza, Béla, Eszter s kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Temetése e hó 2-án, pénteken délelőtt fél 11 órakor ment végbe Kivadáron, hol a családi sirboltba helyezték örök nyugalomra. A végtisztességen a nagyszámu rokonságon kívül ott láttuk Tallián Gyula főispánt, a megye s nagy vidék előkelőségeit.

— **Ujabb adomány.** A „Baresi Olvasókör“ által e hó 11-én a „Tanítók Háza“ javára rendezett estélyre utólag Hájjas Dániel ujnépi tanító ur 2 koronát volt szives felülfizetni, mit hálás köszönettel nyugtáz az elnökség.

— **Tűz.** Hogy a tűz nagyobb kárt nem tett Krausz Farkas baresi lakos házában, az csak Fehér és Molnár esendőrjárőröknek köszönhető. Ugyanis nevezett 2 járőr mult hó 24-én éjjel 3 negyed 11 órakor észre veszik az utczáról, hogy Krausz Farkas eserépszindeles házában padlásán világosság van és füst tolu ki. Rögtön fölzavarták a házbelieket, kikkel fel-siettek a padlásra. Ekkor vették észre, hogy egy hamutartó faláda ég s ennek lángja már a tető gerendájába is belekapott. Azonban, mielőtt még nagyobb kárt tett volna, a tüzet csakhamar eloltották. Másnap Henézy rendőrrel megej-tetett a helyszíni szemle s ekkor kiderült a tűz keletkezésének oka. Nevezetesen Krausz szolgáló leánya, Nemes Katalin beismerte, hogy az nap ő vitt fel a padlásra hamu közt izzó parazsat, mely-től a láda tüzet fogott. A kezdetleges tűz kára 160 korona.

— **Összeszurkált napszamosok.** Kis Vendel és Horváth János baresi napszamosok mult hó 25-én este 9—10 óra között együtt mentek be Bénics Gyula vendéglőjébe, hol 1 liter bort rendelve, leültek beszélgetni. Azonban alig ültek ott még pár perczig, midőn boszutól li-hegve utánok jönnek be a vendéglőbe Otártics János, Otártics József és Reesár Vendel szinte napszamos féle emberek, kik egy régebb keletű ok végett csakhamar belekötöttek a két napszamosba. A felesülés mind hangosabb kezdett lenni s végre verekedésre került a dolog, mely-ből Kis Vendel és Horváth János késsel

Egy perczig mindannyian azt hitték, hogy a gonosz manók üznek tréfát látó-érzékükkel. Aztán úgy áradtak a megjegyzések, mint a gátat tört folyam.

Idő kellett hozzá, mig le volt tárgyalva e hallatlan eset. Elkésett, vagy használhatatlanul elrontották a bécsi toilettet. Ugy kell ennek a hiu asszonynak! De lett volna benne annyi önértet, hogy maradt volna otthon, a helyett, hogy ilyen közbotrányt keltsen ezzel a rácvászon lehetetlenséggel.

Budapestről egy zsurnalista is volt jelen s ez megígérte, hogy több fővárosi lapnak ir tudósítást a fényes bálról.

Negyed napon az érdekeltek zöme a körorvosnénál ütötte föl hadiszállását. Ehhez három budapesti lap is jár. Tudácski Alberta kisasszony, a polgári iskola igazgatónöje, a ki szabad óráiban tárcákkal is sulyosbitja a b . . . i „Kürtszó“ lelkiismeretét, kiböngészte az illető rovatot, s megfelelő hangsúlylyal kezdte a fölolvastást a báli tudósításról, mely így végződött:

erősen összeszurkálva, véresen kerültek ki. Kis Vendel nem kevesebb mint 16 sebből vérzett s midőn dr. Siklósi orvos sietve megjelent a helyszínén, Kist eszméletlenül találta. Mindkettő felgyógyulása több hetet vesz igénybe. A 3 tettet már bejelentették a kaposvári kir. ügyész-séghez.

— **Korai tavasz.** Az idei február a szigorú tél után elejétől végig ritka enyhe időjárással folyt le, sőt a vége komoly tavaszias időt mutatott. Az enyhe napsugár előcsalta a lepkét, ibolyát, láttunk nevezetesen 22-én éjjel erős villámlást, szóval el is feleltük a telet. A márczius azonban komoran köszöntött be, hideg széllel és hóeséssel, mely csütörtökön délután már fehérre meszelte a földet. Félt, hogy a korai tavaszt még hideg téli idő váltja fel, mi károkkal lehetne a fejlődő természetre.

— **Méhészek és gazdák figyelmébe!** Az „Országos Méhészeti Egyesület” az egyesület tagjainak a következő kedvezményeket nyújtja: Ingyen, tehát minden díjazás vagy provisió nélkül értékesíti méz- és viasztermelvényeiket (a múlt 1899. évben közel 1000 métermáza eladását közvetítette); jó és igen olcsó méhkaptárakat és méhészeti eszközöket szerez; szükség esetében ingyen kölcsönöz mézszállító edényeket; mindenféle méhészeti ügyekben felvilágosítással és szaktanácsal szolgál; méhészeti könyveket díjtalanul kölcsönöz és az egyesületnek havonta megjelenő szakközlönyét ingyen és bérmentve megküldi. Mindezt az egyesületi tagok csupán évi 4 korona tagsági díjat fizetnek. Belépési nyilatkozatok az egyesület elnökségéhez, Budapest, IX „Köztelek” czimzendeők.

— **Nélkülözhetetlen házigyógy-szer** a Pserhofer-féle vérűszitító labdacok, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leg-híresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomorhaj, kólika, ideges fejfájás, sápkor stb. betegségeknek. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletbe tartja e labdacokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tekeres, mely 6 doboz á 15 labdaes 1.05 forint. A pénz előzetes beküldése után 1 tekereset 1.25 frtért, 2

„A diszes hölgy-koszoru minden virágát nem méltathatjuk külön-külön, csak annyit konstatálunk, hogy ritka község dicsekedhetik annyi szép asszonnal, mint B. ki kell azonban emelnünk az est hősnőjét, a jótékonyság valódi mintaképét, a ki a rendező bizottságnak ez idő szerint itt a fővárosban időző elnökéhez 600 koronát küldött e levél kíséretében, melyet czimzett engedelmeiből itt adunk:

„Tisztelt Elnök Ur! Fogadja e 600 koronát ama szerencsétlenek részére, mint a bál alkalmából megtakarított toilette kiadást. És mert a legszentebb cél vezetett, remélem úgy a rendező bizottság, mint a n. é. közönség megbocsát az én igénytelen ráczváson toiletemnek.

Bárdayné Béláné.”

A cikk alján ritkított betűkkel ez állt:

„Hozzon az Isten hasonló alkalmakor mentől több ráczvásonruhás hölgyet.”

Kövért Ilma.

tekereset 2.35 frtért, 3 tekereset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszer-tára, Bécs I. Singerstrasse 15.

A magyar királyi kereskedelmi muzeum a hazai ipar érdekében.

A m. kir. kereskedelmi muzeum a társadalom részéről megindított mozgalomnak s illetve az erre hivatott tényezők óhajának megfelelni kívánván, a hazai ipari termelésnek a hazai fogyasztó közönséggel lehetőleg széles körökben való megismertetése czéljából kiállítási ciklust rendez olyan hazai házi-, kézmű- és gyáripari cikkekkel, melyek közvetlen fogyasztás tárgyát képezik.

A m. kir. kereskedelmi muzeum ezzel kiveszi a maga részét abból a nagy közgazdasági akcióból, a melyet a m. kir. kereskedelemügyi kormány a hazai ipar és kereskedelem érdekében megindított s a melynek közvetlen czélja az, hogy a fogyasztó közönség meggyőzőssék arról, miszerint szükségleteink legnagyobb részét a hazai ipar révén is kielégítheti.

E czél szolgálatában rendezi a m. kir. kereskedelmi muzeum az országos iparegyesület közreműködésével a jelzett kiállítás első ciklusát s gondoskodott a siker biztosítása tekintetében oly társadalmi eszközökről is, a melyeket az eddig szerzett tapasztalatok alapján a leghatályosabbaknak ismert meg. Intézkedett ugyanis egyebek között aziránt, hogy a kiállítási ciklus lelkes honleányokból álló bizottság védelme alá helyeztessék, a mely a kiállításoknak a székesfővárosi társadalom minden rétegében való propagálását tekinti főhivatásának. Gondoskodni fog továbbá oly katalogus készítéséről, mely első részében ismerteti a kiállításban résztvevő iparosok telepeit, ezek berendezését, termelőképességét és felsorolja az egyes telepek által előállított cikkekkel; második részében pedig tájékoztatást nyújt az egész ország termeléséről az illető cikkekben, megnevezve az összes iparosokat, cikkeit s lehetőleg bemutatva védjegyeiket és felsorolva azokat a kereskedőket, a kiknél a cikkek kaphatók. Ezzel maradandó reklámot csinál nemcsak a hazai iparnak, hanem minden egyes iparosnak és kereskedőnek.

A kiállítási ciklust **a fonó-, szövő-, ruházati- és bőrdíszmü-ipari kiállítással** kezdjük meg, a mely 1900. május hó elsején nyílik meg a városligeti Iparcsarnokban.

Megjegyzendőnek tartjuk, hogy e kiállítás nem az ipari készítmények látványos csoportosítására helyez sulyt, hanem inkább az áruk üzletszerű bemutatására oly czélzattal, hogy a fogyasztó közönség kellően tájékozódhassék az iránt, mit hol termelnek s mit mely forrásokból rendelhet meg. A drága dekoratív irány tehát s ezzel minden felesleges költsékezés mellözve lesz s a tárlat inkább az áruk kirakatszerű, könnyen áttekinthető csoportjait mutatja be a közönségnek, mely alkalommal azok egyszersmind eladásra is kerülnek, minél fogva azokon az árak pontosan megjelölendők. A gyárosok, illetve iparosok részére, a kiknek Budapesten képviselőjük van, czélszerűbb ha az illető kereskedők által állíttatják ki gyártmányaikat.

Felkérjük tehát az érdekelteket iparosokat, hogy akár készítményüknek csak egy részével, akár összes gyártmányaikkal, akár pedig speczialitásaikkal mintáival ciklusunk első kiállításában résztvevni sziveskedjenek.

Ez alkalommal kiemeljük, hogy a kiállításban való részvétel semminemű költséggel sem jár, térdíjak vagy egyéb illetékek nem fizettetnek s csak az áru beszállításának és esetleges visszaszármaztatásának költségei terhelik a kiállítót, megjegyezvén, hogy a kiállítási áru e tekintetben is 50 százalékkal szállítási díj-kedvezményben részesül.

A kiállítás részleteire vonatkozó közelebbi értesítéseinket bárki is belépési nyilatkozatának beérkezése után veendi.

Kérjük a csatolt bejelentőívnek akár kitöltve, akár kitöltetlen f. évi április hó 5-ig való szives beküldését, hogy a tényleg felosztás a jelentkezők által igényelt kiállítási terület számbavételével kellő időben eszközöltethessék.

Budapest, 1900. február hó.

A m. kir. kereskedelmi muzeum

Lakatos Aladár. s. k.
miniszteri tanácsos, igazgató.

Irodalom.

— **A keresztyénség terjedéséről** egy nagy tudós kimutatta, hogy az az asszonyoknak köszönhető. Keletről, a legszigorubb törvényű nép köréből megindult egy erős erkölcsű vallás, s jött feltartóztatlanul nyugat felé. Ilyen ereje nincsen fegyvernek, nincsen férfinak. Ilyen ereje csak a nőnek és a szeretetnek van. A klasszikus istenszobrok elporladnak; Helias már pusztá volt, Rómában még Herkules márványa, de hatalmas karja mozdulatlan volt, s erejében nem hitt senki. A Caracalla thenuáiban fürdtek körülte, a meztelen, oroszlanbőrös hatalmas isten előtt. Városban, a ligeteken, a mezőkön, a régi istenek csak arra voltak jók, hogy a költők szerelmekről énekeljenek, s szép, de erkölestelen, finom, de illetlen ünnepeket rendezzenek tiszteletökre, melyeken minden szabad, minden meg van engedve. És keletről jött a komoly hit, a földöntúli, a nem látható életnek hite; mely fölmagasztalta a szenvedést, erénynyé emelte a nélkülözést, szentté a kint, s az élet tobzódásával a tulvilági szenvedést, terheivel a tulvilági örömet helyezte ellentétbe. Éppen úgy történt, mint Madách írja az Ember Tragédiájának Sergiolus jelenetében. Róma fenséges államszervezete megdőlt, de helyét egy még nagyobb organizmus foglalta el: a pápaság. E nagy változás kezdeteiről, első belépéséről Rómába ír a „Nagy Képes Világtörténet” 60. füzeté, mely most hagyta el a sajtót. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 8 frt; füzeteként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Részv.-társ. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

CSARNOK.

Böngészet a tanítók életmezején és küzdterein.

(Irtá és felolvasta: Szalóky Dániel a baresi Olvasókörben 1900. február 11-én a „Tanítók Háza” javára tartott estély alkalmával.)

(Folytatás és vége.)

Egyesületi, testületi életéről szó sem lehetett közöttük! Hiszen csak mintegy 50 évvel ezelőtt történt, hogy midőn e-

gyik somogyi pap a másikkal ujságolta a mesterek gyűléstartási szándékát, jelezvén, hogy alighanem a papok ellen akar-nak „fenekedni” ez utóbbi gunyolódva kiáltott fel (tisztesség nem esik, mond-ván) „Ah, a rihesek!” Ilyen nehéz viszonyok között éltek elődeink az otthon, a barátság s a kollegalitás tűzhelyeit képe-ző „tanítók házában! . . . Elismerés és hála emlékükről íránt, hogy mégis olyan közönséget neveltek nekünk, a mely kö-zönség: palotaszerű tanítólakást, kis temp-lomnak beillő iskolát építettett számunk-ra; sőt a felekezeti és fajkülömbőség el-oszlatására, a haza- és testvérszeretben egyesülhetésre, a szegény tanítók, s öz-vegyeik és árváik nyomorának enyhítésé-re alkalmas „Eötvös-alap” gyarapítására a „Tanítók háza” felépítésének gondjait és terheit is ime megosztják mi velünk!

Ragadjuk hát fel mi mai tanítók az elődök kezéből kiesett zászlót s folytassuk (szakképzettségünket s ügybuzgalmunkat méltányló papjainkkal is jó békességben élve) folytassuk a félbenhagyott munkát: a zsenge szivekre és lelkekre égi harmat gyanánt permetező nevelés és tanítás ál-dásos munkáját! A palotaszerű tanítók otthonában nyert nyugalomunkért s hálá-

3655
tkv.1899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Barcs-drávavidéki takarékpenztár** végrehajthatónak **Sze-hagl István** mozsgói lakos vég-rehajtatást szenvedő elleni 250 frt. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtatási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (szigetvári kir. járásbiróság) területén levő szu-loki 269 számú tjköben A -|- 60 hrsz. ingatlanra 400 frt. a szuloki 311 sz. tjköben A -|- 1523 hrsz. ingatlanra az árverést 33 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fe-nebb megjelölt ingatlan az **1900. évi márczius hó 24-ik** napján délelőtt 10 órakor Szulokban a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tar-toznak az ingatlanok becsárának 10 00-át vagyis 40 frtot és 3 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi no-venber hó 1-én 3333. sz. u. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes ér-tékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz-nek a bíróságnál előleges elhe-lyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szigetvár, 1899. évi deczem-ber hó 6-ik napján. A kir. járás-biróság, mint tkvi hatóság.

Zsiga Károly
kir. járásbíró.

ból a „Tanítók Háza” ügyének lelkes fel-karolásáért is: fogadjuk meg mi tanítók (egymásnak testvériesen kezét adva s egy-mást átölelve), hogy az iskoláinkban elibénk gyülekező földi angyal sereg nevelése és tanítása körül mindent elfogunk követni, hogy növendékeinkből a családnak ékes-ségei, a hitközségnek erős oszlopai, a ha-zának minden áldozatra kész fiai és leá-nyai váljanak!

Sietniünk is kell a hála lerovásával, mert napjaink meg vannak számlálva! . . . Anyira haladunk ugyanis a mimikával, technikával telefonnal, phonográffal, hogy innen-on-nan tanítani lehet — — tanító nélkül is! Egy vidékünkbeli derék kortárs (meglehet saját vesztére!) a sirvaolvasás helyett be-hozta a mimikázó- mókázó, nevetve és mulattatva olvasatató módszert. Tartani le-het attól, hogy e módszert eltanulják tő-le a dajkák is s akkor — nem lévén ele-gendő tanítványa — majd ismét rászorul a sirvaolvasatásra! — Az orgonákon (rö-vid idő múlva) verki gyanánt kintornáz a dékán vagy a harangozó! — egy olvas-ni jól tudó, bariton hangú ox-levelés di-lettans, a gyermekszobákba bevezetendő telefon felhasználása mellett, az ugyana-zon egy községben működő tanítókat mind

számfelettié teheti: a telefon hálózatok kényelmes központjában! — A phonográf-ba beillesztendő gyakorlati leczkéket le-darálthatja helyettünk egy-egy családtag vagy a házi szolga! — És ha a vakok szemidegeinek központjára fényképeket tud varázsolni a tudomány, hogy — lás-sanak: közel van az idő, midőn a tudniva-lók anyagképletét is az agyvelő emlékezet-táblájára veti a bűvészet, hogy a kik ed-dig nem tudtak — tudjanak!

Szóval inog a föld lábaink alatt! Építtessünk csak ezzel a jó közönséggel s hazai társadalmunkkal minél előbb és minél több „Tanítók Háza”-t, hogy a kö-zel jövőben legyen hová — menekülnünk!

Két szives kérelemmel végezem fel-olvasásomat. Kartársaimat arra kérem, hogy a kilátásba helyezett veszedelemtől szerfelótt meg ne ijedjenek, sőt hivataluk hasznosságát és nélkülözhetlen voltát kö-telességük lelkiismeretes betöltésével iga-zolják. A t. közönséghez pedig azon ké-relmet intézem, hogy szeressék és becsül-jék meg jó tanítóikat (míg nélkülözhetők nem lesznek) oly mértékben, amint meg-érdemlik!

Éljenek a „Tanítók Háza”-nak épí-tői és fenntartói!

Idény értesítés.

A tavaszi idény közeledtével van szeren-esém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a legujabb tavaszi és nyári szövet-mintákkal, ugymint:

francia-, skót-,

angol és belföldi

gyártmányokban a legujabb választékkal rendel-kezem.

Sok évi gyakorlatom a szabóiparban, ugy mint a korral való haladásom által, a legkénye-sebb igényeknek is képes vagyok megfelelni.

Miután a tisztelt közönséget **olcsó és a mellett lelkiismeretes** kiszolgáltatásról biztosí-tom, kérem szives pártfogását.

Barestelep, Hatház 4. sz

Kitünő tisztelettel:

Krausz Manó

férfiszabó.

Tisztítás és javítások olcsón!

Angol nőikabátokat izlésesen készítek.

